

Asia: VN/7340/2021

Lausuntopyyntö esitysluonnoksesta laeiksi huumausainelain ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

3 § Määritelmät

Kohdassa 5) d) mainittuja kasveja ja sieniä ei tule lisätä huumausainelakiin. Lausunto sivuuttaa kaikilta osin DMT-pitoisten kasvien terapiakäytön psykiatrisissa ja somaattisissa sairauksissa. Ks. perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

7 § Eräiden kasvien ja sienien viljelykielto

DMT-pitoisten kasvien viljelyä ei mainita, eikä sitä tulisi lisätä. DMT-pitoisten kasvien viljelyn kieltä ei ole tarkoituksenmukainen, vaan niiden viljelymahdollisuuksia Suomessa tulisi päin vastoin selvittää. Ks. laaja perustelu kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. DMT- tai meskaliinipitoisten kasvien tai psilositybiinipitoisten sienien ei tulisi lainkaan kuulua huumausainelain piiriin tai ns. lääkelistalle, vaan niiden tulisi olla sääntelystä vapaita. Psilositybe-sienien ja meskaliinia sisältävien kaktuskasvien viljelykielto tulisi poistaa. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

Hampun osalta esitys vaikuttaa ylisääntelyltä. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljely tulisi olla sääntelystä vapaata. Esimerkiksi 0,3 hehtaarin minimialavaatimus on kohtuuton. Somaattisten sairauksien osalta CBD-öljyn kansanterveydellinen merkitys saattaa olla huomattava. Lääkekasvien osalta tulisi pyrkiä omavaraisuuteen sekä kotitalouksien sisällä että kansallisesti. Esitys käytännössä estäisi tämän tavoitteen kuten omaan käyttöön tarkoitetun CBD-öljyn pientuotannon, vaikeuttaen somaattisten sairauksien hoitamista. Esitys ei ota huomioon pienviljelyn vaikutuksia maaseudun elinvoimaisuuden kehittämisen kannalta. Pienviljely omaan käyttöön tulisi jättää kokonaan säätelyn ulkopuolelle.

Esitys ei mahdollisesti ota riittävässä määrin huomioon tarvetta laajempaan kotimaisen kuituhampun viljelyyn tuontipuuvillan korvaajaksi tekstiilivalmistuksessa ja vastaavissa käyttötarkoituksissa. Ilmastonmuutos lisää kuivuutta, ja hamppu tarvitsee vähemmän lannoitteita ja torjunta-aineita. Lakimuutos estäisi tai huomattavasti vaikeuttaisi kotimaisten lajikkeiden kehittämistä.

9 § Luvan myöntäminen

Psykedeelisten kasvien ja sienien tuotannon omaan terapiakäyttöön tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata.

11 § Luvan myöntämisen edellytykset

Psykedeelisten ja sienien kasvien tuotannon omaan terapiakäyttöön tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata.

12 § Valmistuslupa

Psykedeelisten kasvien ja sienien tuotannon omaan terapiakäyttöön tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata.

15 § Käsittelylupa

Psykedeelisten kasvien ja sienien tuotannon omaan terapiakäyttöön tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata.

15 a § Hampun viljelyä koskeva ilmoitus

Psykedeelisten kasvien ja sienien tuotannon omaan terapiakäyttöön tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata.

16 § Vastuuhenkilöä ja tämän sijaisia koskevat vaatimukset

Psykedeelisten kasvien ja sienien tuotannon omaan terapiakäyttöön tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata.

19 § Selvitys lupaharkintaa varten

Psykedeelisten kasvien ja sienien tuotannon omaan terapiakäyttöön tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata.

22 § Ensiavussa ja kriisinhallinnassa tarvittavat lääkevalmisteet

Ei lausuttavaa.

23 § Poikkeukset tuonti- ja vientilupia koskevista vaatimuksista

Psykedeelisten kasvien ja sienien tuotannon omaan terapiakäyttöön tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”. Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata.

24 a § Hampun viljelyä koskevat ilmoitukset ja kirjanpito

Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. soveltuvin osin perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

24 b § Hampun viljelyä ja hamppua koskevat poikkeukset ja rajoitukset

Kuitu- ja öljyhampun kotitarveviljelyn tulisi olla sääntelystä vapaata. Ks. soveltuvin osin perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

30 § Kirjanpitovelvollisuus

DMT-pitoisten kasvien ja kuitu- ja öljyhampun ei tule kuulua huumausainelain piiriin. Ks. soveltuvin osin perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

32 § Eräiden huumausaineiksi luokiteltujen lääkkeiden seuranta

Ei lausuttavaa.

45 § Huumausainerikosten estäminen, paljastaminen ja selvittäminen

DMT-pitoisten kasvien osalta ja yleisesti psykedeelien osalta julkisten resurssien käyttäminen niiden valvontaan ei ole tarkoituksenmukaista. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

47 § Huumausainelakirikkomus

DMT-pitoisten kasvien ja kuitu- ja öljyhampun ei tulisi kuulua huumausainelain piiriin. Ks. laajat perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

49 § Muutoksenhaku

Ks. soveltuvin osin perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

Tietojen luovuttaminen viranomaisille ja tieteelliseen tutkimukseen (sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §)

Ks. soveltuvin osin perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

Voimaantulo

Lausunnonantaja esittää, että esitystä ei aseta nykyisessä muodossa voimaan lainkaan, vaan käsittely keskeytetään, nykytilanne säilytetään toistaiseksi, ja sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee vuosina 2021-2023 esityksen, jossa täysimääräisesti otetaan huomioon psykedeeliterapioiden kehittämis- ja käyttöönottotarpeet. Ks. soveltuvin osin perustelut kohdassa “Muuta kommentoitavaa esityksestä”.

Muuta kommentoitavaa esityksestä

Seuraavassa esitetään kootusti huomioita käsillä olevasta esityksestä asettaen se laajempaan kontekstiin.

Esityksen tavoitteista

Esityksen tavoitteena sanotaan olevan selkeyttä ja yhdenmukaistaa lainsäädäntöä ja määräyksiä hampun viljelyn ja DMT-pitoisten kasvien osalta. Esityksen mukaan DMT:ta sisältävillä kasveilla ei ole lääketieteellistä tai teollista käyttöä Suomessa eikä ehdotuksella siten ole taloudellisia vaikutuksia. Esityksessä todetaan, että DMT:ta sisältävien kasvien maahantuonti on ollut vähäistä. Lisäksi ehdotuksella sanotaan pyrittävän ehkäisemään DMT:n leviämistä ja päihdekäyttöä todeten, että ehdotus voi hidastaa tai jopa estää DMT:n leviämistä uusiin käyttäjäpiireihin, erityisesti nuorten keskuuteen.

Synteettisen DMT:n ja DMT-pitoisten kasvien käyttötavat, käyttäjäryhmät ja käyttökulttuurit ovat tyypillisesti eriävät ja olennaisesti erilaiset. Synteettinen DMT tuottaa lyhyen, hyvin erityyppisen kokemuksen kuin DMT:tä sisältävät useita kasveja yhdistelevät kasviuutteet, joista tyypillinen esimerkki on ayahuasca [1][2], jota kokemuksen tyypillisen huomattava-asteisen epämiellyttävyyden ja raskauden

vuoksi käytetään käytännössä ainoastaan terapiatarkoituksiin. Terapiakäyttötavat ovat hyvin kartoitettuja, ja niistä on julkaistu kokonaisia tieteellisiä kirjoja (esimerkiksi [3]). Hoitoresistentin masennuksen hoidosta ayahuascalla on tehty satunnaistettu kontrolloitu tutkimus [4]. Ayahuasca ja psilosybiinin on todettu voimistavan ei-lääkkeellisistä hoidoista saatavia terapeuttisia hyötyjä [5].

Synteettistä DMT:tä, joka jo on kielletty, käytetään mahdollisesti enemmän ns. viihdekäyttöpiireissä todennäköisesti lähinnä kokeilunhalun vuoksi ja siksi, että sitä sattuu olemaan saatavilla samoista lähteistä kuin muita käytettyjä huumausaineita. Osoitettuja haittoja tästäkin marginaalisesta käyttökontekstista ei esityksessä todeta. Kasviuuteläkkeet ovat tyypillisesti täysin erillinen, oma kulttuurinsa.

Lainsäädännöllisen yhtenäisyyden tavoittelu synteettisen ja kasvipohjaisen DMT:n osalta perustuu kuitenkin virheellisiin määritelmiin erilaisten huumausaineiksi määriteltyjen aineiden luonteista. Käsillä olevan kansainvälisen uudelleenmäärittelytavoitteen mukaisesti psykedeelit tulisi Suomessakin erotella kokonaan omaksi ryhmäkseen, jota ei ainakaan ensisijaisesti luokiteltaisi huumausaineiksi. Oikeuskäytäntö psykedeelien osalta on Suomessakin jo muuttunut oikeasuuntaisesti, vaikkakaan ei riittävästi. Vuonna 2018 Korkein oikeus päivitti psilosybiinin vaarallisuusluokituksen “hieman vaarallisemmaksi kuin kannabis” (<https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/2017/20170033>). Vuonna 2020 Varsinais-Suomen kärjäoikeus antoi samantyyppisen päätöksen LSD:n osalta, todeten asiantuntijalausnon (liitteenä) pohjalta, että “LSD:tä ei voida pitää rikoslain 50 luvun 5 § 2 momentin tarkoittamalla tavalla erittäin vaarallisena huumausaineena” (asianumero R 19/3703, 20/142412). Lisäksi käytössä on Fimean lääkeluettelo (<https://www.fimea.fi/valvonta/luokittelu/laakeluettelo>), joka sisältää mm. ayahuasca valmistukseen käytettävät kasvit *Psychotria viridis* ja *Banisteriopsis caapi*.

Sen perusteella, että esityksen kattamien kasvien maahantuonnin todetaan olevan marginaalista, esityksen merkitys on vähäinen ja se lienee ajateltu em. kasvien osalta lähinnä muodollisuudeksi. Ehdotuksessa mainitaan nimeltä ainoastaan *Mimosa hostilis* mutta ei esimerkiksi *Psychotria viridis*. Molempia voidaan käyttää ayahuasca tai samankaltaisen uutteen valmistuksessa, mutta *Psychotria viridis* on tyypillinen. DMT:n voidaan katsoa näissä kymmeniä yhdistettä sisältävissä uutteissa olevan vaikutuksia täydentävä, ei vaikutusten ainoa tai edes keskeinen lähde. Muut keskeiset vaikutukset ovat muun muassa anti-inflammatorisia eli tulehdusta vähentäviä (krooninen matala-asteinen tulehdus on useimpien mielenterveyden häiriöiden tausta-, syy- tai yhteisvaikuttava tekijä). Kaikkien tutkittujen psykedeelien on todettu omaavan voimakkaita tulehdusta vähentäviä vaikutuksia, ja ne ovat huomattavasti nykyisin käytettyjä anti-inflammatorisia lääkevalmisteita tehokkaampia [6]; [7]; [8]. Ei-psykedeelisillä annostuksilla niitä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää tulehdusellisten somaattisten sairauksien hoidossa. Tältä osin psykedeelien potentiaali on vielä lähes täysin hyödyntämättä. Annoksilla, joilla ei aiheudu psykologisia vaikutuksia, voidaan saada esimerkiksi kroonista matala-asteista tulehdusta estävä vaikutus ilman nykyisten tulehduskipulääkkeiden haittoja. Suurilla annoksilla voidaan mahdollisesti nopeasti pysäyttää autoimmuuni- ja muita tulehdusprosesseja (reuma, astma, ym.).

Esitys vaikuttaa perustuvan tietämättömyyteen DMT-pitoisten kasvien ominaisuuksista ja käyttötarkoituksista, erityisesti niiden merkityksestä mielenterveysongelmien kuten masennuksen hoidossa. Sen vuoksi peruste, jonka mukaan kasveilla ei ole (tai tule olemaan) lääketieteellistä käyttöä Suomessa, on virheellinen. Näistä seikoista johtuen DMT-pitoisten kasvien käytön ehkäisemisellä vielä nykyisestäään saavutettaisiin lähinnä enenevää haittaa. Se, että hyötyjä ei tällä hetkellä laajemmin tunneta, johtuu asiasta puhumisen vaikeudesta nykyisessä ilmapiiressä.

Esitys on lisäksi suoraan THL:n tutkimusprofessori Pekka Hakkaraisen ja tutkimusohjelmajohtaja Tuukka Tammen esittämän huumausaineiden dekriminisaatiota koskevan kannanoton vastainen. THL:n lausunto käsillä olevaan esitykseen pääosin sivuuttaa tämän näkökohdan.

Esityksen mukaan DMT:ta sisältävien kasvien maahantuonti ja myynti tulisivat rangaistaviksi huumausainerikoksena tai törkeänä huumausainerikoksena. Tämä vaikeuttaisi entisestään sekä tavanomaisin keinoin hoitoresistenteistä mielenterveysongelmista kärsivien tilannetta että pyrkimyksiä kehittää mielenterveysongelmien hoitoa psykedeelisiin perustuvilla terapioilla. Nämä terapiat ovat tällä hetkellä erityisen kiinnostuksen ja kehittämisen kohteena, ja niistä odotetaan suurinta mullistusta mielenterveysongelmien hoitoon yli neljään vuosikymmeneen (SSRI-lääkkeiden keksimisen jälkeen). Suomi on kansallisen eettisen lautakunnan Tukijan perustelemattoman vastustuksen vuoksi jo jäänyt ulkopuolelle kansainvälisistä masennuksen hoidon tutkimusohjelmista, joihin mm. Ruotsi osallistuu (<https://yle.fi/uutiset/3-11606998>). Ottaen huomioon mielenterveyspalveluiden kroonisen resurssipulan Tukijan päätökset ovat

ilmeisen kyseenalaisia ja suoranaisten haitallisia. Toisaalta valtionhallinto pyrkii mm. terapiatakuun avulla parantamaan muun muassa masennuksen hoitoa, ja toisaalta aktiivisesti estää pyrkimyksiä sen entistä tehokkaampaan hoitoon. Tilanne on kestävä.

Esitetty lakimuutos estäisi mielenterveysongelmien hoidon kehittämissyrkimyksiä entisestään marginalisoiden suomalaista tiedettä vielä lisää ja aiheuttaen lisääntyvää aivovuotoa ja hiljaisen tiedon menetystä ulkomaille. Lisäksi tällä marginalisoinnilla saataisiin pahimmillaan aikaan vuosien viive näiden menetelmien käyttöönotossa. Tilanne psykedeeliterapioiden osalta muuttuu tällä hetkellä erittäin nopeasti, ja USA:ssa MDMA-terapia on tulossa käyttöön mahdollisesti jo tänä vuonna, todennäköisesti viimeistään ensi vuonna. Norjassa ketamiiniterapia on äskettäin otettu käyttöön julkisessa terveydenhuollossa. Suomessakin tätä ilmeisesti suunnitellaan. Julkisen terveydenhuollon erittäin rajoitetusti tarjoama ketamiiniterapia on kuitenkin aivan riittämätön toimenpide.

Esitys edustaa kaikilta osin mennyttä maailmaa ja heijastaa tilannetta, jossa Suomi on tietämättömyyden, kehityksen seuraamattomuuden ja kouluttautumattomuuden puutteen vuoksi jäänyt jälkeen useista muista maista kuten esimerkiksi Ruotsi (psykedeeliterapiatutkimusta tehdään aktiivisesti), Norja (valtio on tukenut psykedeeliterapiatutkimusta vuodesta 2008, ks. <http://www.vg.no/helse/artikkel.php?artid=539400>, ja on laajasti dekriminisoimassa kaikkia huumeita, ks. <https://youtu.be/KeEwEwHX6iM>), Portugali (dekriminisoinut kaikki huumeet vuosikymmen sitten) ja USA (kaikki psykedeeliset kasvilääkkeet laillistettu kokonaan vuosina 2020 ja 2021 useilla alueilla). Myös esimerkiksi Espanjassa DMT- ja psilosybiinipitoiset kasvilääkkeet ovat käytännössä pitkään olleet dekriminisoituja tai laillisia omaan käyttöön kasvatettuna.

Imago-, aivovuoto- ja tutkimukselle aiheutuvia haittoja merkityksellisempiä ovat silti kansanterveydeliset haitat. Tällä hetkellä psykedeeliterapioiden vaikuttavuus ei luotettavasti ilmene satunnaistetuista kliinisistä tutkimuksista, koska niitä ei ole rahoituksen saamisen vaikeuden (klassisten psykedeelien eipatentoitavuus) ja lainsäädännöllisistä esteistä johtuen vielä saatu riittävästi tehtyä. Sen sijaan vaikuttavuus ilmenee parhaiten tapausselostuksista ja käytännön kokemuksista.

Esimerkiksi USA:ssa poliisi ja armeija ovat jo vuosia edistäneet psykedeeliterapioiden käyttöönottoa oman henkilökuntansa hoidon tarpeen vuoksi sekä sen vuoksi, että he ovat havainneet haittojen puuttumisen tai vähäisyyden suhteessa hyötyihin. Esitykseen annettujen muiden lausuntojen perusteella Suomessa tilanne on päinvastainen.

Esimerkiksi Helsingin yliopiston hallintojuristin laatima lausunto sivuttaa kaikki terapeuttiset näkökulmat. Lausunto olisi tullut pyytää DMT-pitoisten kasvilääkkeiden ominaisuudet ja traditionaalisen hoitokäytön historian ja nykytilan tuntevilta tahoilta (esimerkiksi apulaisprofessori Pirjo K. Virtanen).

Poliisin ja tullin kannalta tarkasteltuna psykedeelien käyttö on marginaalinen ja pääosin hyödyllinen asia muun muassa sen vuoksi, että psykedeelisiä useimmiten käytetään esimerkiksi päihderiippuvuudesta irrottautumiseen, väkivallan kohteena olemisen seurausten hoitoon (perheväkivalta, seksuaalinen hyväksikäyttö, lapsuusaajan traumatisoituminen, raiskaukset, onnettomuudet), ns. hoitoresistentin masennuksen hoitoon sekä meditatiivisiin itsensä kehittämisen tarkoituksiin. Psykedeelisiä käyttävät itsehoitollisiin tarkoituksiin lähinnä ne, joita julkisen ja yksityisen terveydenhuollon nykyiset menetelmät eivät ole auttaneet. Tyypillisesti käyttäjillä ("potilailla") on epäonnistuneiden virallisten hoitojen osalta vuosien tai vuosikymmenten historia. Tästä syystä poliisi vaikuttaa suurimmaksi osaksi itsekin ymmärtäneen, että resurssien käyttö psykedeelien käytön rajoittamiseen ei ole järkevää. Poliisin kannalta järkevintä on tukea psykedeelien tarkoituksenmukaisten käyttötapojen ohjausta, jota antavat kansalaisjärjestöt kuten Psykedeelisen sivistyksen liitto ry ja Kotilo ry. Poliisille psykedeeliterapian menetelmistä on jatkossa enemmän hyötyä sekä sen vuoksi, että poliisien omaa traumatisoitumista voidaan tehokkaammin hoitaa, ja sen vuoksi, että psykedeeliterapiat tulevat merkittävästi vähentämään väkivaltaa, häiriökäyttäytymistä ja mielenterveyden ongelmia yleisesti, vaikkakin siirtymäjaksolla voi esiintyä ohimeneviä oppimisprosesseista johtuvia ja syvempien traumojen esiin tulemisesta aiheutuvia ilmiöitä kuten ahdistusta, jota sen kokija ei heti osaa kunnolla käsitellä, mutta tarvittavat keinot opittuaan hänen elämänhallintansa paranee. Pitkällä tähtäimellä syvemmän traumatisoitumisen käsittely tulee tuottamaan odottamattoman laajoja ylisukupolvisia hyötyjä.

Näiden terveydenhuollon hylkäämien potilaiden osalta esitys aiheuttaisi merkittävää haittaa. Jos DMT-

pitoiset kasvilääkkeet kriminalisoitaisiin kokonaan, vaikutukset näihin yksilöihin, jotka ovat saaneet kasvilääkkeistä merkittävää apua, olisivat erittäin haitalliset, samoin kuin kerrannaisvaikutukset heidän läheisiinsä. Monissa tapauksissa esimerkiksi vaikeasti masentunut yksinhuoltaja on saavuttanut toimintakykyisyyden, millä on estetty huostaanottoja ja vähennetty lastensuojelun tarvetta. Samoin on lukuisia esimerkkejä työkyvyn palautumisesta, vaikean lapsuusajan seksuaalisen hyväksikäytön, perhe- tai muun väkivallan, tai koulukiusaamisen kohteena olemisen aiheuttamien oireiden helpottumisesta. Esitys uhkaa hävittää sen jo laajan tietopohjan ja edistyneen, mitä tutkijat ja kansalaisjärjestöt ovat suurella vaivalla kerryttäneet.

Tarkasteltaessa eri psykedeelejä voidaan todeta, että eri kasvit tai synteettiset psykedeeelit omaavat hienan eri ominaisuuksia, ja niitä kaikkia tarvitaan eri tilanteisiin ja käyttötarkoituksiin. DMT-pitoisten kasvien käytön rajoittaminen on erityisen epätarkoituksenmukaista siksi, että niiden käyttötavat ovat parhaiten tunnettuja [3]. Latinalaisen Amerikan maissa kuten Brasiliassa, Perussa ja Kolumbiassa niitä on käytetty jatkuvasti satojen, jopa tuhansien vuosien ajan. Niiden ominaisuuksiin vuosikymmeniä perehtyneitä henkilöitä on suhteellisen laajasti saatavissa, ja heidän tietämystään on koko ajan pyritty siirtämään eteenpäin käytännön terapiatyötä tekeville uusille sukupolville, sekä käytettävissä olevien resurssien puitteissa myös tieteellisen tiedon piiriin.

Paikallisesti tuotetut kasvilääkkeet ovat ekologisin ja kustannustehokkain vaihtoehto psykedeliterapian toteuttamiseen. Käsillä on murroskausi, joka etenee psykedeliterapioiden käyttöönottoon täysin siitä riippumatta, mitä ministeriöt ja Suomen eduskunta asiasta tällä hetkellä tietävät tai ovat mieltä. Tämä johtuu yhteiskuntien sosiaalisen kriisiytymisen aiheuttamasta voimakkaasta kansainvälisestä muutospainesta, joka on jo edennyt psykedelien kaupallisen hyödyntämisen vaiheeseen. Tästä on seurannut omat ongelmansa mm. sen vuoksi, että patenttijärjestelmällä yritetään saada kaupallisia hyötyjä sairaiden ja apua tarvitsevien kustannuksella. Joka tapauksessa yhteiskunnat ovat saavuttaneet pisteen, jossa ongelmia ei voida enää ratkaista nykyisin menetelmin, ja niin ajattelemisen olisi puhdasta illuusiota. Uudet menetelmät ovat välttämättömiä, mikä on todettu useissa maissa, ja tulisi välittömästi selkeästi todeta myös Suomessa.

Psykedeliterapian kysyntä ja tarjonta tulevat kasvamaan lähivuosina kasvamaan eksponentiaalisesti. Psykedeliterapian mahdollisuuksien rajoittamisen sijaan niitä tulisi kaikin keinoin edistää esimerkiksi tutkimalla, miten muun muassa DMT-pitoisia kasveja voitaisiin Suomessa tuottaa teollisessa mittakaavassa. Tavoitteen tulisi siis olla täysin päinvastainen esityksen tavoitteen kanssa (marginaalisen satunnaisen maahantuonnin rippeidenkin estäminen).

DMT-pitoiset kasvilääkkeet vankeinhoidossa ja väkivaltaisuuden vähentämisessä

Hyvänä esimerkkinä DMT:tä sisältävien kasvilääkkeiden hyödyistä mainittakoon brasilialainen järjestö Associação Cultural e de Desenvolvimento do Apenado e Egresso (ACUDA), joka toimii Brasilian Pôrto Velhossa järjestäen ayahuasca-ryhmäterapiaa vankiloissa. New York Times -lehden artikkelissa (<https://www.nytimes.com/2015/03/29/world/americas/a-hallucinogenic-tea-time-for-some-brazilian-prisoners.html>) haastatellaan vankilassa vartijana toiminutta eläköitynyttä poliisia, joka toteaa: "Näin asioiden tulisi olla". Terapiaorganisaation johtajan mukaan (<https://kahpi.net/ayahuasca-prisoners-brazil-edilsom-fernades/>) kasvilääkehoito mahdollistaa väkivaltaisille vangeille muun muassa itsekontrollin ja myötätunnon oppimisen. Kasvilääkkeiden käyttö liittyy tyypillisesti yhteisölliseen kontekstiin ja käyttö tapahtuu yleensä ryhmissä, joissa kokemusta ohjataan musiikilla. Tyypillisesti kokemukset edistävät ryhmän yhteenkuuluvuutta ja toimivuutta.

Itsekontrollin ja empatian taitoja olisi tarvittu Suomessakin muun muassa viimeaikaisten alaikäisten ja teini-ikäisten tekemien vakavien väkivaltaisuuksien ehkäisemisessä ja hoidossa. Psykedelien aiheuttamat kokemukset ovat kehollisia ja siksi vaikuttavuudeltaan aivan eri luokkaa kun keskustelut, joissa käsittely jää usein älylliseksi tai pinnalliseksi. Esimerkiksi uhrin kärsimyksen kokeminen omassa kehossa, omana kokemuksena, mahdollistaa myötätunnon ymmärtämisen aivan eri tavalla kuin esimerkiksi keskusteluterapeutin yritys selittää että vaikeasti väkivaltaisen, itse traumatisoituneen nuoren "pitäisi" tai "kuuluisi" kokea empatiaa.

Psykedeeliterapioista yleisesti

Tietoa psykedeeliterapioista on nykyisin hyvin saatavilla. Eräs helposti tavoitettavissa oleva aihepiirin syvälinen asiantuntija on Suomessakin esitelmöinyt saksalainen psykiatri Torsten Passie (<https://youtu.be/QCQqMJEZm4I>) [9]; [10]; [11]; [12]. Ayahuascan osalta eräs tunnetuimmista asiantuntijoista on aiemmin mainittu Bia Labate [3]; [13]. Sveitsiläinen psykologi Friederike Meckel-Fischer on kirjassaan kuvannut 2000-luvun alussa järjestämiään laajamittaisia yksilö- ja ryhmäterapioita, joissa hyödynnettiin useita eri psykedeeliejä (muun muassa MDMA, LSD, 2C-B) [14]; [15]. Psykiatri Ben Sessa pitää psykedeeliterapiaklinikkaa Iso-Britanniassa (<https://youtu.be/A0vMvrJBxno>). Psykiatri Lowan H. Stewart pitää ketamiiniterapiaklinikkaa Norjassa ja USA:ssa (<https://axonklinikken.tilda.ws/english>). Sotilaspsykiatri Eric Vermetten järjestää psykedeeliterapioita Hollannissa armeijan henkilöstölle (<https://youtu.be/uNsForP-Fls>). Eräs tunnetuimmista psykedeelitutkijoista, Robin Carhart-Harris, on todennut, että psykedeelien potentiaalia mielenterveysongelmien hoidossa ei enää voi eikä tule sivuuttaa (<https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/jun/08/psychedelic-drugs-treat-depression>). Tänä vuonna aiheesta on julkaistu muun muassa suomenkielinen käännös Michael Pollanin kirjasta nimikkeellä *Tuntematon mieli* (Like 2021).

Paremmiin tunnetun suuriannosterapian lisäksi psykedeeliejä voi käyttää pienempinä annoksina (noin kolmasosa tai puolet tyypillisestä suuremmasta annoksesta). Psykolyttinen psykedeeliterapia on pieniannosterapiaa, jota voidaan käyttää keskusteluterapian vaikuttavuuden nostamiseen sen herkistävän ja oppimista lisäävän vaikutuksen vuoksi. Lisäksi sitä voidaan yhdistää esimerkiksi liiketerapioihin, EMDR-terapiaan tai kehoterapioihin, jolloin hoitojen vaikutus tehostuu. Esimerkiksi LSD:tä on myös käytetty extreme-urheilulajeissa suoritusten turvallisuuden parantamiseen, koska se usein parantaa kehon hahmotamista ja koordinaatiokykyä sekä mm. vähentää vuoristotaudin vaaraa [16]. Ayahuascaa on käytetty mm. metsästyksen apuna sen pimeänäkökykyä parantavien vaikutusten vuoksi.

Puhtaan DMT:n etuna muihin psykedeelisiin verrattuna on erityisesti sen lyhyt vaikutusaika, joka voi mahdollistaa terapian antamisen tavanomaisen noin yhden tunnin aikaikkunan sisällä, verrattuna muiden psykedeelien tyypillisiin 4-12 tunnin vaikutusaikoihin. Ayahuascan vaikutusaika on muiden sen sisältämien kasviyhdisteiden vuoksi useita tunteja. DMT:n psykologisille vaikutuksille ei muodostu toleranssia eikä DMT tai ayahuasca aiheuta riippuvuutta. Somaattista vaaraa aiheuttava yliannostus ei ole mahdollista tai se on erittäin vaikeaa ja liittyy lähinnä mahdollisiin yhteisvaikutuksiin stimulanttien (amfetamiini, kokaiini, osin kannabis) ja tramadolien (opioidi) kanssa. Ihmisen elimistö tuottaa DMT:tä sisäsyntyisesti. DMT on luonnollisesti patenttivapaa. Perinteisesti DMT:tä tuotetaan kasveilla ja yksinkertaisilla erottelumenetelmillä, mikä on ekologista verrattuna farmakologisiin valmistuksiin (esimerkiksi lähiaikoina tulossa olevissa traumaterapioissa käytettävä MDMA, jonka valmistus tuottaa erittäin paljon ongelmajätettä).

Mahdolliset käsitykset DMT-pitoisten kasvilääkkeiden haitallisuudesta ovat täysin virheellisiä. Esimerkiksi Brasilian Santo Daime -yhteisössä ayahuascaa annetaan lapsille, jopa vastasyntyneille [17]. Myöhemmän tutkimuksen mukaan näiden lasten mielenterveys on väestön keskiarvoa parempi. Labaten artikkeli kuvaa myös ayahuascan käyttöä synnytyksen aikana sen helpottamiseksi.

Dekriminalisaatiosta, tutkimuksesta, keinoista ja tavoitteista

Tutkimusprofessori Pekka Hakkarainen ja tutkimusohjelmajohtaja Tuukka Tammi Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta, joka on sosiaali- ja terveysministeriön alainen tutkimuslaitos, ovat puhuneet dekriminisoinnin puolesta. Suomessa toimii myös dekriminisaatiota ajava yhdistys Humanaa Päihdepolitiikkaa ry (<http://hppy.fi/>).

Esitelmässään “Suomen huume politiikkaa arvioitava uudelleen – keinot muuttuvat helposti päämääräksi” (<http://hppy.fi/blog/2020/10/14/tuukka-tammi-suomen-huume-politiikkaa-arvioitava-uudelleen-keinot-muuttuvat-helposti-paamaariksi/>) Tammi toteaa, että Suomessa pitäisi arvioida uudelleen, mitä huume politiikassa tavoitellaan ja millä keinoilla tulokset saavutettaisiin, ja että kontrollin lisääminen ei ole auttanut.

STM:n käsillä oleva esitys pyrkii nimenomaan huumausainekontrollin lisäämiseen, esimerkiksi STM:n alaisen tutkimuslaitoksen THL:n nimenomaista kantaa vastaan. Esimerkiksi Norjan eduskunnan ja USA:n eri osavaltioiden ja kaupunkien pyrkimykset kasvilääkkeiden suhteen ovat päinvastaisia pyrkien

haittojen vähentämiseen ja kasvilääkkeiden terapiakäytön ja sitä kautta mielenterveyden edistämiseen. Näitä tavoitteita voidaan pitää enemmän luottamuslähtöisinä, kun taas liiallisia kontrollipyrkimyksiä pelkolähtöisinä, tiedon puutteesta johtuvina.

Esityksen linjaus on lähinnä ideologinen, ei pragmaattinen, koska mainitut DMT-pitoiset kasvit ovat käytön laajuuden suhteen kuriositeetteja, niiden käytöstä on haitan sijaan tyypillisesti mielenterveydellistä hyötyä, ja niiden mahdollinen kasvatusta voitaisiin paremmin laskea kasvitieteellisen harrastuksen piiriin. Todellisten huumeongelmien kanssa (fentanyyli ja muut opiaatit, amfetamiinit) niillä ei ole mitään tekemistä; sen sijaan psykedeelienä käytetään onnistuneesti huume- ja alkoholiriippuvuusongelmien hoitoon (www.drnessa.com/wp-content/uploads/2017/12/NP-6931_corrected.pdf).

Suomalaisessakin sanomalehdistössä on nostettu esiin psykedeelien ilmeiset hyödyt ja haittojen puuttuminen mm. Hortonin syndrooman (<https://yle.fi/uutiset/3-11909518>), traumojen hoidossa (<https://ylioppilaslehti.fi/2019/11/trauman-kesyttaja/>), masennuksen hoidossa (<https://www.hs.fi/tiede/art-2000007610164.html>), sekä todettu kriminalisoinnin haittaavan niiden tutkimusta (<https://www.ts.fi/lukijoilta/5160393/Kannabiksen+ja+psykedeelien+kriminalisointi+haittaa+niiden+tutkimusta>). Näyttöä haitoista ei ole esitetty; sen sijaan esimerkiksi eräässä tapauksessa LSD:tä ottanut päätyi haluamaan pappisuralle (<https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/teologiaa-opiskeleva-tommi-vehmas-pelkaetta-puhe-psykedeeleista-pilaa-hanen-pappishaaveensa-mutta-juuri-mullistavan-bsd-trippinsa-vuoksi-han-haluaa->). Erikseen mainittakoon vielä alkava eurooppalainen tutkimus DMT:n käytöstä masennuksen hoidossa (<https://www.hs.fi/tiede/art-2000007888029.html>).

Suomessa psykedeeliterapiatutkimus on toistaiseksi estetty lähes kokonaan. Aiheesta on sen merkittävyyden vuoksi silti onnistuttu julkaisemaan yksittäisiä artikkeleita, kuten Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecimissä vuonna 2020 julkaistu Elina Hynnisen, Rafael Molinerin, Jesper Ekelundin, Esa R. Korven ja Lauri Elsilän artikkeli ”Psykedeelien kliiniset mahdollisuudet ja biologiset mekanismit” (<https://www.duodecimlehti.fi/duo15480>), ja psykologi Samuli Kangaslammen artikkeli tutkimuksen metodologioista [18].

On selvää, että lakiesityksen linjauksilla Suomi jää jälkeen tai kokonaan ulkopuolelle psykedeeliterapioihin liittyvästä kehityksestä, Suomen tiede marginalisoituu entisestään, ja kansanterveydelliset hyödyt jäävät saamatta. Esimerkiksi Imperial College of London on perustanut psykedeelitutkimuskeskuksen, jossa tehdään aiheen huippututkimusta [19]; [20]; [21]; [22]; [23]; [24]; [25].

Kansanterveydellisesti masennuksen ja muiden mielenterveyshäiriöiden hoidon vaikeuttaminen vielä nykyisestään on erittäin epäviisasta. Tavanomaisen terapian vaikuttavuus on tyypillisesti marginaalista verrattuna psykedeeliterapioihin. Hoidon vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden kannalta psykedeeliterapioiden käyttöönoton edistämiseen tulisi pyrkiä lähes hinnalla millä hyvänsä tilanteessa, jossa mielenterveysongelmat, mukaan lukien nuorten vaikea väkivaltakäyttäytyminen, koko ajan lisääntyvät ja vaikeutuvat.

Lainvalvonnan kannalta psykedeelit kuten DMT/ayahuasca, psilosybiini, LSD ja empatogeenit kuten MDMA ovat täysin väärä kohde. Niiden käyttötarkoitus on tyypillisesti hyvään pyrkivä: riippuvuudesta irrottautuminen, emotionaalisten traumojen hoito, ja ihmissuhteiden parantaminen. Esimerkiksi lapsuuden seksuaalisen hyväksikäytön tai väkivaltakokemusten seurausten parantaminen ilman näitä apuvälineitä on äärimmäisen vaikeaa, ja pitkäkestoisen traumatisoitumisen parantaminen usein vaikeaa niiden kanssakin. Sosiaali- ja terveysministeriön ja eduskunnan ei tulisi vaikeuttaa vaan tukea näitä pyrkimyksiä.

Yleisesti kasvilääkkeillä on annettavanaan suuri hyödyntämätön potentiaali, jos se vain halutaan ottaa vastaan. Eräänä esimerkkinä psykedeelikontekstin ulkopuolelta mainittakoon vietnamilainen yrteipohjainen Heantos-opiaattivieroitusvalmiste, josta lisätietoja on saatavana erillisessä artikkelissa [26].

Yhteenvetona ehdotan, että käsillä olevan ehdotuksen käsittely keskeytetään, nykytilanne säilytetään toistaiseksi, ja sosiaali- ja terveysministeriö valmistele vuosina 2021-2023 esityksen, jossa täysimääräisesti otetaan huomioon psykedeeliterapioiden kehittämistarpeet, mukaan lukien kaikkien psykedeelipitoisten kasvien (psilosybiinisenet, DMT-pitoiset kasvit, CBD-hamppulajikkeet (marginaalinen THC-pitoisuus joka ei aiheuta psykedeelisiä vaikutuksia, käyttö somaattisiin sairauksiin)) kasvatuksen ja käytön sal-

liminen vähintään omaan ja lähimpiin itseohjautuvaan terapiakäyttöön, sopivalla tavalla ohjattuna ja ohjeistettuna. Olen itse tarvittaessa käytettävissä valmistelutyöhön.

On ilmeistä, että esityksen taustalla on hyvää tarkoittava huolestuneisuus, mutta haluttujen hyötyjen kuten lisääntyvän hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisen turvallisuuden saavuttamiseksi toimien ei tule perustua pelkoihin ja perusteettomiin mielikuviin vaan todelliseen tietoon.

Mika Turkia

FM

Lausunnonantaja on erään tieteellisen yhdistyksen hallituksen jäsen, mutta esittää lausunnon omana näkemyksenään.

Lisätietoja

Suomalaista DMT-pitoisten kasvilääkkeiden, niiden käyttökulttuurien ja terapiakäytön tutkimusta

Suomessa asuva James C. Callaway (Kuopion yliopisto, eläkkeellä) on tutkinut laajasti ayahuascaan farmakologiaa. Hänen [julkaisujaan](#) ovat mm. seuraavat:

- Quantitation of N,N-Dimethyltryptamine and Harmala Alkaloids in Human Plasma after Oral Dosing with Ayahuasca. *Journal of Analytical Toxicology* 1996;20(6):492-7. (<https://doi.org/10.1093/jat/20.6.492>)
- Pharmacokinetics of *Hoasca* alkaloids in healthy humans. *Journal of Ethnopharmacology* 1999;65(3):243-56. ([https://doi.org/10.1016/s0378-8741\(98\)00168-8](https://doi.org/10.1016/s0378-8741(98)00168-8))
- Phytochemical Analyses of Banisteriopsis Caapi and Psychotria Viridis. *Journal of Psychoactive Drugs* 2005;37(2):145-50. (<https://doi.org/10.1080/02791072.2005.10399795>)
- Various Alkaloid Profiles in Decoctions of Banisteriopsis Caapi. *Journal of Psychoactive Drugs* 2005;37(2):151-5. (<https://doi.org/10.1080/02791072.2005.10399796>)
- Fast and Slow Metabolizers of Hoasca. *Journal of Psychoactive Drugs* 2005;37(2):157-161. (<https://doi.org/10.1080/02791072.2005.10399797>)

Apulaisprofessori Pirjo K. Virtanen (FT, Helsingin yliopisto, <https://orcid.org/0000-0002-5879-1074>) on tutkinut DMT-pitoisten kasvilääkkeiden käyttöön liittyvää kulttuuria Brasilian Amazonin alueella. Hänen julkaisujaan ovat mm.:

- Materializing Alliances: Ayahuasca Shamanism in and beyond Western Amazonian Indigenous Communities. In: Beatriz C. Labate and Clancy Cavnar (eds.): *Amazonian Shamanism in the Amazon and Beyond*, Oxford University Press 2014.
- Shamanism and indigenous youthhood in the Brazilian Amazon. *Amazonica: revista de antropologia* 2009;1(1):152-77. (<https://periodicos.ufpa.br/index.php/amazonica/article/view/146/250>)

Uskontotieteen professori, tulevaisuus- ja kulttuuritutkija Matti Kamppinen (FT, Turun yliopisto, <https://www.utu.fi/en/people/matti-kamppinen>) on tutkinut Amazonin alueen kasvilääkekulttuureihin liittyvää tietoteoriaa.

- Kamppinen, Matti and Jakonen, J.: Systems thinking, spirituality and Ken Wilber: beyond New Age. *Approaching Religion* 2015;5(2):3-14. (<https://doi.org/10.30664/ar.67570>)

Muuta tutkimusta:

- Kärkkäinen J. ja Forsström T. ja Tornaues J. ja Wähälä K ja Kiuru P. ja Honkanen A. ja Stenman U. H. ja Turpeinen U. ja Hesso A.: Potentially Hallucinogenic 5-hydroxytryptamine Receptor Ligands Bufotenine and Dimethyltryptamine in Blood and Tissues. *Scandinavian Journal of Clinical and Laboratory Investigation* 2005;65(3):189-99. (<https://doi.org/10.1080/00365510510013604>)
- Liwszyc G. E. ja Vuori E. ja Rasanen I. ja Issakainen J.: Daime - a Ritual Herbal Potion. *Journal of Ethnopharmacology* 1992;36(1):91-2. ([https://doi.org/10.1016/0378-8741\(92\)90065-y](https://doi.org/10.1016/0378-8741(92)90065-y))

Opinnäytteistä mainittakoon mm.

- Oikarinen, Inka: Metsän lääkkeet: Amazonian yawanawa-shamanismin opiskelijoiden terveystieteelliset ja shamanismin parantavat elementit. Pro gradu -tutkielma, kulttuurimaantiede, Helsingin yliopisto 2020. (<http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-202006233427>).

Lisää opinnäytteitä: <https://psyty.fi/opinnaytetyot/opinnaytetyotietokanta/>

Valikoituja akateemisia suomalaisia julkaisuja psykedeeliterapiasta yleisesti

- Hynninen Elina ja Moliner Rafael ja Ekelund Jesper ja Korpi Esa R. ja Elsilä Lauri: Psykedeelien kliiniset mahdollisuudet ja biologiset mekanismit. *Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim* 2020;136(13):1531-9. (<https://www.duodecimlehti.fi/duo15480>)
- Kangaslampi Samuli: Uncovering psychological mechanisms mediating the effects of drugs: some issues and comments using the example of psychedelic drugs. *Psychopharmacology* 2020;237:3799–3802 (<https://doi.org/10.1007/s00213-020-05703-9>)

Valikoituja kansainvälisiä kirjoja ja artikkeleita psykedeeliterapiasta

- Passie, Torsten: Healing with Entactogens: Therapist and Patient Perspectives on MDMA-Assisted Group Psychotherapy. *MAPS* 2012 (<https://store.maps.org/np/clients/maps/product.jsp?product=801>).
- Passie, Torsten: The early use of MDMA (‘Ecstasy’) in psychotherapy (1977–1985). *Drug Science, Policy and Law* 2018. doi:10.1177/2050324518767442 (<https://doi.org/10.1177/2050324518767442>).
- Labate Beatriz C. ja Cavnar Clancy: The Therapeutic Use of Ayahuasca. Springer 2013. (<https://www.springer.com/gp/book/9783642404252>).
- Friederike Meckel Fisher: Therapy with Substance – Psycholytic psychotherapy in the twenty first century (<https://store.maps.org/np/clients/maps/product.jsp?product=971>). Kuvaus/manuaali sveitsiläisen psykologin 2000-luvun alussa järjestämistä psykedeeliryhmäterapiasta.
- Timmermann Christopher, Roseman Leor, Williams Luke, Erritzoe David, Martial Charlotte, Casol Hélène, Laureys Steven, Nutt David, Carhart-Harris Robin: DMT Models the Near-Death Experience. *Frontiers in Psychology* 2018;9:1424 (<https://www.frontiersin.org/article/10.3389/fpsyg.2018.01424>).
- Labate, Beatriz Caiuby: Consumption of Ayahuasca by Children and Pregnant Women: Medical Controversies and Religious Perspectives. *Journal of Psychoactive Drugs* 2011;43(1):27–35. DOI: 10.1080/02791072.2011.566498 (<https://www.researchgate.net/publication/51167576>).
- Moreira-Almeida, Alexander and Cardeña, Etzel: Differential diagnosis between non-pathological psychotic and spiritual experiences and mental disorders: A contribution from Latin American studies to the ICD-11. *Revista Brasileira de Psiquiatria* 2011;33 Suppl 1:S21-36. PMID: 21845333 DOI: 10.1590/s1516-44462011000500004 (<https://www.researchgate.net/publication/221930120>).
- Moreira-Almeida, Alexander: Religion and health: the more we know the more we need to know. *World Psychiatry*. 2013;12(1):37–38. DOI: 10.1002/wps.20009, PMID: 23471795 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3619159/>).
- Moreira-Almeida, Alexander and Sharma, Avdesh and van Rensburg, Bernard Janse and Verhagen, Peter J. and Cook, Christopher C. H.: WPA Position Statement on Spirituality and Religion in Psychiatry. *World Psychiatry* 2016;15(1):87-88. DOI: 10.1002/wps.20304 (<https://www.researchgate.net/publication/292677012>).

- Coimbra, C. E. A.: Una Isĩ Kayawa: Livro de Cura do Povo Huni Kuĩ do Rio Jordão. Edited by Agostinho Manduca M. Ika Muru and Alexandre Quinet. 2014. Jardim Botânico do Rio de Janeiro and Dante Editores, Rio de Janeiro. 260 pp. *Ethnobiology Letters* 2016;7(1):24–25. (<https://doi.org/10.14237/ebl.7.1.2016.561>). Kirja-arvio erään Amazonin alueen kansan kasvilääkemanuaalista.

Yhdistyksiä ja organisaatioita

- Monitieteinen psykedeelitutkimusyhdistys (MAPS) (maps.org)
- Psykedeelitutkimuskeskus, Imperial College of London (www.imperial.ac.uk)
- Beckley-säätiö (www.beckleyfoundation.org)
- OPEN-säätiö (www.stichtingopen.nl)
- Heffter-tutkimussäätiö (www.heffter.org)
- Usona-instituutti (www.usonainstitute.org)
- Sveitsiläinen lääkäriyhdistys psykolyttisen terapian harjoittajille (saept.ch)
- Psykedeelitieteen ja -terapian kehittämissyhmä, psykiatrian, psykoterapian ja psykosomatiikan laitos, Zürichin yliopisto (www.dppp.uzh.ch)
- Psykofarmakologian tutkimusryhmä, biolääketieteen laitos, Baselin yliopisto (biomedizin.unibas.ch)
- Monitieteinen psykoaktiivisten aineiden tutkimusryhmä (NEIP) (neip.info)
- Etnobotanisen kasvatuksen, koulutuksen ja palvelun kansainvälinen keskus (ICEERS) (www.iceers.org)
- Wasiwaska (www.wasiwaska.org)
- Psykedeelisten kasvilääkkeiden Chacruna-instituutti (chacruna.net)
- Santo Daime (www.santodaime.org)
- Centro Espírita Beneficente União do Vegetal (udv.org.br)
- Psykedeelitieteiden verkosto (NPV) (www.psykedeliskvetenskap.org)
- Osmond Foundation/Osmond Labs (www.osmondlabs.org)
- Psykedeelitutkimusyhdistys ry (psyty.fi)
- Psykedeelisen sivistyksen liitto ry (sivistysliitto.fi)

Videot ja elokuvat

- Trip of Compassion -elokuva (<https://vimeo.com/ondemand/tripofcompassion/322107855>)
- Leor Roseman - Palestinians, Israelis, and ayahuasca: can psychedelics promote reconciliation? (<https://youtu.be/pH60L-iyeqs>)
- Psykedeelitutkimusyhdistys ry:n esitelmä- ja luentotalenteita (<https://www.youtube.com/c/Psyty/videos>)

Lähteet

1. Hamill J, Hallak J, Dursun SM, Baker G. Ayahuasca: psychological and physiologic effects, pharmacology and potential uses in addiction and mental illness. *Current Neuropharmacology*. January 2019;17(2):108–28. <https://doi.org/10.2174/1570159x16666180125095902>
2. Barker SA. N N-Dimethyltryptamine (DMT), an endogenous hallucinogen: past, present, and future research to determine Its role and function. *Frontiers in Neuroscience*. August 2018;12. <https://doi.org/10.3389/fnins.2018.00536>
3. Labate BC, Cavnar C. *The Therapeutic Use of Ayahuasca*. Springer; 2013.
4. Pahlano-Fontes F, Barreto D, Onias H, Andrade KC, Novaes MM, Pessoa JA, et al. Rapid antidepressant effects of the psychedelic ayahuasca in treatment-resistant depression: a randomized placebo-controlled trial. *Psychological Medicine*. June 2018;49(4):655–63. <https://doi.org/10.1017/S0033291718001356>

5. Soler J, Elices M, Franquesa A, Barker S, Friedlander P, Feilding A, et al. Exploring the therapeutic potential of ayahuasca: acute intake increases mindfulness-related capacities. *Psychopharmacology*. 2016;233(5):823–9. <https://doi.org/10.1007/s00213-015-4162-0>
6. Flanagan TW, Nichols CD. Psychedelics as anti-inflammatory agents. *International Review of Psychiatry*. July 2018;30(4):363–75. <https://doi.org/10.1080/09540261.2018.1481827>
7. Flanagan TW, Sebastian MN, Battaglia DM, Foster TP, Cormier SA, Nichols CD. 5-HT₂ receptor activation alleviates airway inflammation and structural remodeling in a chronic mouse asthma model. *Life Sciences*. November 2019;236:116790. <https://doi.org/10.1016/j.lfs.2019.116790>
8. Flanagan TW, Sebastian MN, Battaglia DM, Foster TP, Maillet EL, Nichols CD. Activation of 5-HT₂ Receptors Reduces Inflammation in Vascular Tissue and Cholesterol Levels in High-Fat Diet-Fed Apolipoprotein E Knockout Mice. *Scientific Reports*. September 2019;9(1). <https://doi.org/10.1038/s41598-019-49987-0>
9. Passie T. Healing with Entactogens: Therapist and Patient Perspectives on MDMA-Assisted Group Psychotherapy. *Multidisciplinary Association for Psychedelic Studies (MAPS)*; 2012. <https://www.amazon.com/dp/0979862272>
10. Passie T. The early use of MDMA ('ecstasy') in psychotherapy (1977–1985). *Drug Science, Policy and Law*. January 2018;4:205032451876744. <https://doi.org/10.1177/2050324518767442>
11. Passie T, Seifert J, Schneider U, Emrich HM. The pharmacology of psilocybin. *Addiction Biology*. October 2002;7(4):357–64. <https://doi.org/10.1080/1355621021000005937>
12. Passie T. A history of the use of psilocybin in psychotherapy. In: Metzner R, editor. *Sacred Mushroom of Visions: Teonanácatl: A Sourcebook on the Psilocybin Mushroom*. Park Street Press; 2005. p. 113–38.
13. Labate BC, Jungaberle H. *The Internationalization of Ayahuasca*. LIT Verlag; 2011.
14. Meckel Fischer F. *Therapy with Substance: Psycholytic Psychotherapy in the Twenty First Century*. Muswell Hill Press; 2015.
15. Sessa B, Fischer FM. Underground MDMA-, LSD- and 2-CB-assisted individual and group psychotherapy in Zürich: Outcomes, implications and commentary. *Drug Science, Policy and Law*. 2015;2:2050324515578080. <https://doi.org/10.1177/2050324515578080>
16. James Oroc. Psychedelics and Extreme Sports. *MAPS Bulletin*. 2011;21(1):25–9. <http://www.maps.org/news-letters/v21n1/v21n1-25to29.pdf>
17. Labate BC. Consumption of ayahuasca by children and pregnant women: medical controversies and religious perspectives. *Journal of Psychoactive Drugs*. March 2011;43(1):27–35. <https://doi.org/10.1080/02791072.2011.566498>
18. Kangaslampi S. Uncovering psychological mechanisms mediating the effects of drugs: some issues and comments using the example of psychedelic drugs. *Psychopharmacology*. November 2020;237(12):3799–802. <https://doi.org/10.1007/s00213-020-05703-9>
19. Family N, Maillet EL, Williams LTJ, Krediet E, Carhart-Harris RL, Williams TM, et al. Safety, tolerability, pharmacokinetics, and pharmacodynamics of low dose lysergic acid diethylamide (LSD) in healthy older volunteers. *Psychopharmacology*. December 18, 2019; <https://doi.org/10.1007/s00213-019-05417-7>
20. Roseman L, Nutt DJ, Carhart-Harris RL. Quality of acute psychedelic experience predicts therapeutic efficacy of psilocybin for treatment-resistant depression. *Frontiers in Pharmacology*. January 2018;8. <https://doi.org/10.3389/fphar.2017.00974>
21. Carhart-Harris RL, Roseman L, Bolstridge M, Demetriou L, Pannekoek JN, Wall MB, et al. Psilocybin for treatment-resistant depression: fMRI-measured brain mechanisms. *Scientific Reports*. October 2017;7(1). <https://doi.org/10.1038/s41598-017-13282-7>

22. Carhart-Harris RL, Friston KJ. REBUS and the Anarchic Brain: Toward a Unified Model of the Brain Action of Psychedelics. Barker EL, editor. *Pharmacological Reviews*. June 2019;71(3):316–44. <https://doi.org/10.1124/pr.118.017160>
23. Nour MM, Evans L, Nutt D, Carhart-Harris RL. Ego-Dissolution and Psychedelics: Validation of the Ego-Dissolution Inventory (EDI). *Frontiers in Human Neuroscience*. June 2016;10. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2016.00269>
24. Millière R, Carhart-Harris RL, Roseman L, Trautwein F-M, Berkovich-Ohana A. Psychedelics, Meditation, and Self-Consciousness. *Frontiers in Psychology*. September 2018;9. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01475>
25. Carhart-Harris RL, Roseman L, Haijen E, Erritzoe D, Watts R, Branchi I, et al. Psychedelics and the essential importance of context. *Journal of Psychopharmacology*. February 2018;32(7):725–31. <https://doi.org/10.1177/0269881118754710>
26. Turkia M. Vietnamese herbal opioid addiction treatment medication Heantos-4. *SSRN Electronic Journal*. 2021; <https://www.researchgate.net/publication/349695004>